Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu!
Birourile de anunciuri:
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Oto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M,Dukes, A.Oppelik,J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L, Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Preţul inserţiuniloru: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta" iese în fie-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplaru 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntu a se plăti înainte.

Nr. 258. Braşovŭ, Joi 24 Noemvrie (6 Decemvrie) 1888.

Braşovŭ, 23 Noemvre v.

De câte-orĭ se ridică acusaţiunĭ din partea naţionalităţilorŭ în contra uneltirilorŭ de maghiarisare şi a asupririlorŭ, de atâtea orĭ auḑimŭ eşindŭ din gura „patrioţilor" dela putere banala şi tocita frasă, că „nu esistă pe rotogolulŭ pămêntului ţéră, în sînulŭ căreia sĕ guste naţionalităţile mai mare libertate decum gustă în patria maghiară."

Şi totŭ de atâtea orĭ şoviniştii dela putere au nenorocirea de a fi desminţiţĭ orĭ prin propriele lor fapte, orĭ prin cele ce se petrecŭ în alte ţĕrĭ.

Aşa s'a întêmplatŭ şi în ḑilele trecute, cu ocasiunea desbaterei din dieta unguréscă asupra cestiunei naţionalităţilorŭ, când preşedintele camerei deputaţilorŭ a găsitŭ cu cale sĕ repeţéscă frasa sécă de mai susŭ. A avutŭ adecă preşedintele nenorocirea de a fi desminţitŭ de însaşĭ dieta unguréscă prin procederea sa în decursulŭ desbaterei, şi prin procederea şoviniştilorŭ afară din dietă.

Cea dintêiu desminţire i-a dat-o deputatulŭ maghiaronŭ, care a provocatŭ desbaterea, când a ḑisŭ că: „*misiunea Budapestei este* înainte de tóte *maghiarisarea; acéstă maghiarisare este o misiune de primulŭ rang a Ungariei celei nouĕ;* de când *maghiariséză asilurile de copii* în oraşe, *institutele statului* şi *şcólele elementare* din oraşe, *maghiarisarea se lăţesce în totă ţera; acéstă maghiarisare se va sui din treptă 'n treptă*, fiindŭ şi o chemare a elementului burgezŭ, şi o aduce cu sine şcólele şi influinţele ei reciproce nemijlocite."

Ce a făcutŭ dieta la auḑulŭ acestorŭ declaraţiunĭ ale deputatului maghiaronŭ? A aprobatŭ din rĕsputerĭ şi a aplaudatŭ freneticŭ, strigândŭ că *aşa este!*

Se póte o mai categorică desminţire a frasei pronunţate de preşedintele dietei? Căcĭ maghiarisarea însemnéză despoiarea popórelorŭ nemaghiare de caracterulŭ lorŭ naţionalŭ şi contopirea lorŭ în rassa maghiară, pentru că aşa pretinde „Ungaria cea nouĕ", orĭ cum îi ḑicŭ „patrioţii", „Maghiaria."

Dér ceea ce e şi mai caracteristicŭ, însuşĭ preşedintele şĭ-a dat o straşnică desminţire, când din acéstă patriă, care e deopotrivă a tuturorŭ popórelorŭ din acestŭ statŭ, a făcutŭ purŭ şi simplu o patriă *maghiară.*

Décă Ungaria cea nouĕ e „patriă maghiară" şi misiunea ei este „maghiarisarea", e cu putinţă ca naţionalităţile nemaghiare sĕ se pótă desvolta în libertate, aşa precum firea şi caracterulŭ lorŭ naţionalŭ pretindŭ, ne mai vorbindŭ de străvechile drepturĭ ce le au la acéstă desvoltare?

Negreşitŭ că nu le este cu putinţă lucrulŭ acesta, pentru că „idea de statŭ maghiarŭ", care cuprinde în sine *numai* „patriă maghiară" cu misiunea de „a maghiarisa", li-se pune'n cale cu alternativa: orĭ se contopescŭ în maghiarismŭ orĭ suntŭ espuse nedreptăţirilorŭ şi asupririlorŭ din partea regimului, care voesce, ca Ungaria cea nouă sĕ fiă o Maghiariă néoşă, orĭ cum ar ḑice Turculŭ, „sadea".

Cum rĕmâne dér frasa preşedintelui, că în nicĭ o ţéră naţionalităţile nemaghiare nu gustă atâta libertate ca în „patria maghiară?"

Cum am ḑisŭ, o frasă banală, tocită şi sécă.

Dar pe când „patrioţii" desminţéu pe preşedintele şi preşedintele se desminţea pe sine însuşĭ, în afară, în altŭ statŭ se petreceau lucrurĭ, care la patru ḑile în urmă îi spunéu preşedintelui şi dietei ungurescĭ: n'aveţĭ dreptate sĕ vĕ făliţĭ cu libertăţile vóstre, de vreme, ce spuneţĭ că misiunea Ungariei este maghiarisarea.

Aceste fapte se petrecéu în dieta Belgiei, în care s'a vorbitŭ în limba flamandă, fără sĕ murmure deputaţii de naţionalitate francesă, şi care a recuuoscutŭ îndreptăţirea limbei flamande de a fi folosită, de a trebuì chiar sĕ fiă folosită la tribunalele din ţinuturile flamande, atâtŭ de procurorĭ câtŭ şi de advocaţĭ, avêndŭ a se susţiné acusaţiunile, pledoariile şi a se da sentinţele în acéstă limbă. Sĕ mai amintimŭ şi de universitatea flamandă? Sĕ mai amintimŭ şi pe Elveţia? „Patrioţii" le sciu tóte acestea.

In care ţéră dér naţionalităţile se bucură de adevĕratele libertăţĭ constituţionale: în Ungaria cea nouă, orĭ în Belgia şi în Elveţia?

Insăşĭ fóia ungurésca „Egyetertes" dela 2 Decemvre n. ḑice, că *înaintea ómenilorŭ dela guvernŭ nu mai e nimicŭ sfântŭ şi inofensabilŭ*, că *atacă libertatea cetăţenilorŭ*, şi provocându-se la istoriă ḑice, că *simţĕmêntulŭ de dreptate a fostŭ multŭ mai respectatŭ chiar în cele mai barbarbare timpurĭ, decâtŭ cum este respectatŭ de actualulŭ guvernŭ.*

Şi sĕ nu uitămŭ, că acestea le spune o fóiă, care luptă cumplitŭ în contra liberei desvoltărĭ a naţionalităţilorŭ şi care aprobă şi aplaudă tóte actele ilegale şi arbitrare, tóte nedreptăţirile şi persecuţiunile guvernului sĕvêrşite faţă cu naţionalităţile, o foiă care aprobă şi aplaudă maghiarisarea.

Când déră însuşĭ „Egyetertes" ḑice, că „înaintea ómenilorŭ guvernului nu mai e nimica sfânt", când ḑice că ei „atacă libertatea cetăţenéscă," şi că „nu respectă dreptatea nicĭ măcarŭ câtŭ era respectată în timpurile barbare", şi când misiunea Ungariei mai e şi maghiarisarea, care nu sufere libera desvoltare a naţionalităţilorŭ, în vreme ce în alte ţĕrĭ se petrecŭ fapte în adevĕrŭ drepte şi liberale: atuncĭ sĕ înceteze „patrioţii" a se mai făli cu libertăţile lorŭ!

O voce ungurésca despre afacerea Steinacker.

„*Neues Pester Journal*" dela 29 Noemvre scrie următórele despre afacerea Steinacker:

Orĭ-câtŭ de multŭ apreţiămŭ simţĕmêntulŭ de neplăcere ce a cuprinsŭ camera comercială din causa vorbirei secretarului ei; orĭ-cât de vrednicŭ de recunoscinţă e acestŭ simţĕmêntŭ alŭ oţĕrîrei sale, cu care a respinsŭ dela sine orĭ-ce comunitate cu convingerea politică a acestui bărbatŭ: totŭ aşa de sincerŭ trebue sĕ o spunemŭ, că ea a trecutŭ departe peste tĕrêmulŭ competinţei sale. Ea a vătămatŭ în faptă principiulŭ libertăţii cuvêntului în parlamentŭ. Chiar în parlamentŭ s'a consideratŭ ca neoportunŭ a desbate casulŭ, dér vătămarea unuia din principiile fundamentale ale libertăţii nóstre trebue că tocmai acolo s'a simţitŭ mai adêncŭ.

Sĕ nu nĭ-se vorbéscă, că călărimŭ pe principii, orĭ despre casulŭ cu totulŭ nesimpaticŭ, în a cărui umbră nĭ-se ivesce înaintea ochilorŭ principiulŭ vătĕmatŭ. Orĭ peste totŭ nu mai esistă principii inteligibile ale desvoltării liberale a popórelorŭ, orĭ principiulŭ libertăţii cuvêntului deputatului este unŭ astfelŭ de principiu. Orĭ ne făurimŭ principii după cum ne vine la socotélă şi se potrivescŭ pentru momentŭ, dér atuncĭ purtămŭ şi tóte consecinţele acestei oportunităţĭ, chiar décă ele se'ntorcŭ în contra nóstră, orĭ stăruimŭ fidelŭ, curatŭ şi netedŭ pe lângă principiulŭ, că pentru vorbele din parlamentŭ vorbitorulŭ e rĕspundĕtorŭ numai lui Dumnedeu, consciinţei sale şi preşedintelui camerei, dér nicĭ camerei comerciale, nicĭ vre-unei alte corporaţiunĭ pe lume. Acesta şi nu altulŭ e sensulŭ libertăţii cuvêntului în parlamentŭ, că esistă în ţéră unŭ locŭ unde fiecare direcţiune politică, chiar şi cea mai estremă, póte ajunge liberă la cuvêntŭ şi că deja prin acéstă libertate a esprimărei i-se smulge celŭ mai periculosŭ ghimpe alŭ ei. Se ḑice: esistă unŭ principiu politicŭ mai înaltŭ decâtŭ tóte celelalte la unŭ locŭ luate, anume *salus rei publicae,* binele statului, integritatea ideii de statŭ, şi tocmai în contra acestui principiu a pĕcătuitŭ Steinacker. Se argumentéză, că elŭ s'a pusŭ prin acésta ca şi în afară de lege şi a făcutŭ ca procederea estraordinară a camerei de comerţŭ sĕ fiă îndreptăţită şi patriotică. Acésta-i o apĕrare, care ni se pare şi mai îngrijitóre, decâtŭ ceea ce ar fi sĕ o justifice şi ea ne duce la o a doua considerare ce trebue sĕ o esprimămŭ. Camera de comerţŭ are totŭ aşa de puţinŭ, ca orĭ-care altulŭ, dreptulŭ d'a timbra pe cineva ca duşmanŭ alŭ ideii de statŭ pe temeiulŭ unei vorbirĭ în camera deputaţilorŭ şi d'alŭ pedepsi pentru acésta.

Unde va duce lucrulŭ, décă ne ridicămŭ numai decâtŭ cu acusarea de duşmăniă pentru statŭ? Celŭ care represintă în parlamentŭ opiniunĭ, care suntŭ opuse conceptului dominantŭ, dér rĕmâne în cadrulŭ legilorŭ esistente, acela nu se póte numi nicĭodată duşmanŭ alŭ statului. Póte fi elŭ — în inimă, pe care Dumnedeu o cunósce şi o dirige, dér nu póte fi trasŭ la rĕspundere pentru simţĕmintele inimei sale.

Voimŭ sĕ încetăţenimŭ la noi moda politică a Germaniei, care inferéză cu stigma de duşmană statului orĭ-ce părere politică, care se deosebesce de cea dominantă? Şi chiar în Germania nimenea nu cutéză a trage la rĕspundere pentru vorbirile lorŭ din parlamentŭ pe representanţii partidelorŭ celorŭ mai estreme naţionale negermane orĭ sociale. Cum îi vine camerei de comerţŭ a fi mai fidelă statului decâtŭ parlamentulŭ, păzitorulŭ chematŭ alŭ libertăţii nóstre politice şi alŭ siguranţei nóstre naţionale. Sĕ ne gândimŭ numai, că décă e odată aşa de iute gravatŭ timbrulŭ duşmăniei către statŭ şi e probatŭ în aplicarea lui, óre nu se va aplica şi de altă dată, în casurĭ mai însemnate decum e a lui Steinacker? Unŭ strigătŭ de indignaţiune s'ar ridica, când ar voi cineva sĕ declare nisuinţe politice singuratice, d. e. ale partidei independenţii, ca necompatibile cu siguranţa ţĕrii. Cu dreptŭ cuvêntŭ; dér óre e mai multă logică în procederea camerei de comerţŭ?

Duşmanŭ alŭ statului este celŭ care lucréză în contra patriei cu rea sciinţă şi consciinţă şi vătâmêndŭ dreptulŭ publicŭ esistentŭ; ca duşmanŭ alŭ statului póte fi declaratŭ numai acela, căruia i-se dovedescŭ necontestabilŭ aceste acte. Se póte susţiné seriosŭ, că vorbirea lui Steinacker cade sub acestŭ punctŭ de vedere. Pentru noi e lucru secundarŭ în casulŭ acesta, că direcţiunea politică a lui Steinacker nu datéză de erĭ; că nicĭ unui omŭ nu'i era necunoscută; că noi amŭ vĕḑutŭ trecêndŭ vâjiindŭ furtunĭ multŭ mai violente de specia acésta în camera deputaţilorŭ fără a pricinui pagube; în acestŭ momentŭ însĕ predomnesce o nervositate caracteristică, şi fluidului electricŭ alŭ acesteia îi ascriemŭ noi nebuniile comise; dér nimicŭ nu ne deslégă de datorinţa, d'a spune pe nume adevĕrulŭ, tocmai pentru ca sĕ rĕmână adevĕrŭ şi nechibzuinţele momentului sĕ nu pricinuiască nicĭ o pagubă.

SCIRILE ḐILEI.

Din incidentulŭ aniversărei de 40 de anĭ ai domnirei Maiestăţii Sale monarchului nostru Franciscŭ Iosifŭ, Présfinţia Sa Episcopulŭ Aradului *Ioanŭ Meţianu*, avêndŭ în vedere declaraţiunea Maiestăţii Sale, ca adecă în locŭ de a înscena serbărĭ pompóse din incidentulŭ acestui jubileu, mai bine sĕ se înfiinţeze fondurĭ filantropice etc., a adresatŭ unŭ circularŭ către întregŭ clerulŭ şi poporulŭ din diecesa Aradului, prin care împărtăşesce hotărîrea luată în Consistorŭ, ca adecă de o parte sĕ se serbeze susŭ ḑisa ḑi prin rugăciunĭ în fiăcare biserică pentru Maiestatea Sa, ér de altă parte a eternisa memoria domnirei Maiestăţii Sale prin *înfiinţarea unui gimnasiu diecesanŭ,* ce în acéstă diecesă, constătătóre din 500,000 suflete, s'a constatatŭ a fi neapĕratŭ necesarŭ. Pentru întemeiarea fondului necesarŭ spre acestŭ scopŭ, Présfinţia Sa a ordonatŭ tuturorŭ preoţilorŭ şi învĕţătorilorŭ, ca cu începutulŭ acestei ḑile sĕ încépă a face colecte în poporŭ, ér sumele colectate, după Botéză vorŭ avé a se înainta Consistoriului diecesanŭ.

Felicitămŭ pe Présfinţia Sa pentru nobila iniţiativă ce a luat'o.

***

Suntŭ înaintațĭ: custodele Ioanŭ M. *Moldovanŭ* la gradulŭ de canonicŭ cantorŭ; canoniculŭ școlarŭ Dr. Ioanŭ *Rațŭ* la gradulŭ de custode; cancelarulŭ Alexandru *Micu* la gradulŭ de canonicŭ școlarŭ; canoniculŭ teologicŭ Simeonŭ *Popŭ Mateiu* la gradulŭ de cancelarŭ, toțĭ la catedrala din Blașiu.

* *
*

In Sarkeresztur, comit. Albei, s'a descoperitŭ o *bandă de falsificatorĭ de banĭ* și tribunalulŭ din Pesta a trimisŭ la fața loculuĭ pe judele de instrucțiune Koloman Sarközy din Alba regală, pentru ca sĕ facă instrucțiunea cu cei treĭ arestațĭ bănuițĭ de falsificare, avĕnd la îndĕmână și falsificatele confiscate. Cea dintêiu datorință a acestui organŭ judecătorescŭ era sĕ trimită tribunalului din Pesta bancnotele bănuite și a și făcutŭ acésta, împachetăndŭ notele și actele ca o scrisóre cu banĭ. Dér judele de instrucțiune nu s'a gânditŭ la ordinațiunea, că tóte scrisorile cu banĭ adresate tribunalelorŭ se depunŭ la oficiulŭ de dare, care are simplu sĕ chiteze sumele de banĭ. S'a ér întêmplatŭ acésta. Oficiulŭ de dare din Buda însĕ îmână tribunalului actele, și bancnotele, care erau bănuite ca falsificate, *corpora delicti*, le puse'n circulațiune. Acum vine oficiulŭ de dare ca bănuitŭ pentru punerea'n circulațiă a bancnotelorŭ false! Mai că nu se mai pomenesce unŭ asemenea casŭ. In modulŭ acesta lipsitŭ de materialulŭ doveditorŭ, tribunalulŭ s'a vĕḑutŭ nevoitŭ a libera pe cei treĭ arestațĭ. Și de sigurŭ, că aceștia nu vorŭ întârḑia a acusa gendarmeria orĭ erarulŭ pentru banii ce li-s'au confiscatŭ și carĭ au fostŭ găsițĭ ca bunĭ și veritabilĭ de celŭ mai competentŭ locŭ.

* *
*

† *Mircea Vasiliu Stănescu* rĕposatŭ în Aradŭ în 30 Noemvre a. c., unulŭ din cei maĭ bunĭ advocațĭ românĭ din acele părțĭ, s'a distinsŭ în tótă viéța sa printr'unŭ viu interesŭ pentru tóte întreprinderile menite a înainta starea materială și intelectuală a poporuluĭ românŭ. Elŭ a fostŭ directorŭ și membru fundatorŭ alŭ institutului de creditŭ și economiĭ „Victoria" și membru alŭ maĭ multorŭ reuniunĭ române. Odinióră a redigeatŭ și o fóiă umoristică română și a luatŭ parte activă la luptele politice din deceniile din urmă. Esprimămŭ întristatei sale familiĭ sincerile nóstre condolențe!

* *
*

Reuniunea industrială ungurésca a hotărîtŭ, ca fóia germană de specialitate editată de reuniune și redigeată de Steinacker sĕ înceteze dela 1 Ianuarie 1889 și în loculŭ eĭ sĕ li se trimită membrilorŭ respectivĭ fóia ungurésca de specialitate.

Rĕsbunare și șovinismŭ! De altmintrelea cățĭ vorŭ înțelege fóia ungurésca?

* *
*

Suntŭ numițĭ *capelanĭ militarĭ* cl. II în reserva armatei comune: George *Simu* alias Simonfi, Alexiu *Staicu*, Dr. teol. Vasilie *Hossu*, Vasilie *Călugĕru*, Ioanŭ *Bochișiu*, Ioanŭ *Șiara*, toțĭ preoțĭ ai archidiecesei gr. cat. Alba-Iulia și Făgărașŭ. — Ioanŭ *Bucșa*, infanteristŭ în reserva reg. 2 de inf., e numitŭ practicantŭ la magazinulŭ de proviantŭ militarŭ în Sibiiu.

* *
*

In Clușiu se ivescŭ dese casurĭ de *scarlatină* și *bubată* (vĕrsatulŭ mare.) Până acum însĕ nu se póte ḑice, că aceste bóle bântue în modŭ epidemicŭ.

* *
*

In Țéra Bârsei facŭ progrese lucrările ce s'au începutŭ pentru cultura sfeclelorŭ. Până acum comuna Codlea a destinatŭ 136 de jugĕre în scopulŭ acesta și e probabilŭ că va mai destina încă 100 de jugĕre.

* *
*

In ḑilele acestea s'a trimisŭ oficiului comitatensŭ din *Pesta* unŭ raportŭ din *Calocea*, subscrisŭ de judele, notarulŭ și doi jurațĭ, că unŭ locuitorŭ din acéstă comună, amintitŭ cu numele în raportŭ, își susține pe părinții sĕi și de aceea are dreptulŭ a cere sĕ fiă liberatŭ de serviciulŭ militarŭ. Din estrasele alăturate despre starea familiară resultă însĕ, că respectivulŭ e mortŭ deja de unŭ anŭ. E vorba d'a sĕ face o cercetare disciplinară.

„Consciențiósă" administrațiă!

* *
*

Camera advocațială din Clușiu face cunoscutŭ, că a fostŭ primitŭ în lista camerei advocatulŭ Ionŭ *Farcașiu* din *Deșiu*.

* *
*

Procuratura din Cașovia a arestatŭ pentru *falsificare de documente, defraudare și înșelătoriă* pe consilierulŭ comptabilŭ *Andreas Kuhar*, care funcționéză de patru anĭ la direcțiunea financiară.

* *
*

Ni se comunică următórele: „Preotulŭ gr. cat. M. Maiorŭ din *Șeitinŭ*, și-a logoditŭ pe fica sa D-șóra Silvia cu funcționarulŭ telegrafistŭ ungurescŭ dela stațiunea Solnocŭ a căii ferate, anume Mihaly Nediczky. Cățĭ teologĭ orĭ alțĭ tinerĭ românĭ n'arŭ fi doritŭ sĕ se fericéscă lângă unŭ preotŭ românŭ cu venite de peste 1500 fl. pe anŭ, afară de averea'i propriă! Bagŭ sémă așa e lumea: sĕ se umple totŭ streinii!"

* *
*

Carolŭ Tatarczy, arêndatorulŭ băilorŭ erculane de lângă Mehadia, a încetatŭ din viéță. Rĕmășițele luĭ pămêntescĭ s'au depusŭ spre eternă odichnă Vinerĭ în 18 (30) Noemvre după ritulŭ gr. or. în cimitirulŭ comunŭ din băi. Familia Tatarczy a ținutŭ în arêndă băile erculane dela anulŭ 1846 și la înfrumsețarea și ridicarea acestora are mare meritŭ.

* *
*

Din Parisŭ se anunță, că *Țarulŭ Rusiei a decoratŭ* cu classe mai înalte ale „Ordinului Stanislau" pe Camille Doucet, Augier, Sardon, Dumas, Feuillet, Meilhac, pe unŭ ḑiaristŭ parisianŭ și pe unŭ musicŭ.

Inaintea tribunalului pentru cestiunea limbei.

Inaintea tribunalului din Comarom (Rev.-Komarom, în Ungaria) se pertractéză unŭ interesantŭ procesŭ, alŭ căruia motivŭ fundamentalŭ îlŭ formézá *cestiunea limbei*. Dela acéstă pertractare publicămŭ următórele amĕnunte:

Pe banca acusațilorŭ stau 80 de inșĭ; causa principală a întregului procesŭ o formézá însĕ notarulŭ din Oroszlan *Stefanŭ Czablk*, care figurézá înaintea Ungurilorŭ ca unŭ „renumitŭ agitatorŭ panslavistŭ".

E vorba despre o revoltă isbucnită în Oroszlan, pentru a căreia înăbușire a trebuitŭ sĕ intervină miliția. Procurorulŭ r. Kossar declară înaintea tribunalului, că acéstă revoltă a provenitŭ din ura de naționalitate a lui *Czablk* (Slovacŭ) și a învĕțătorului ajutătorŭ *Pohanka* (Ungurŭ nou).

Conflictulŭ se născu din următórele cause: Preotulŭ evang. Mostyenan fŭ provocatŭ sĕ predice ungaresce. Preotulŭ a declaratŭ însĕ, că nu vré sĕ laude pe Dumneḑeu în limba ungurésca, dér a ḑisŭ, că este gata sĕ predice în orĭ ce altă limbă, afară de limba ungurésca. Atâta fŭ de ajunsŭ pentru provocarea conflictului. Slovacii s'au grupatŭ în jurulŭ lui Czablk, care pe Pohanka îlŭ numi bicherŭ (haimana) și-lŭ aruncă afară din casa comunală.

In urma acésta locuitorii din Oroszlan se plânseră la vice-comitele ḑicêndŭ, că Czablk pricinuesce multe turburărĭ prin sentimentele sale panslaviste, pe Ungurĭ i-a numitŭ cânĭ și viteji de gură, a agitatŭ contra folosirei în scólă a cărțilorŭ didactice ungurescĭ și de maĭ multe orĭ și-a bătutŭ peptulŭ, ḑicêndŭ: „Da, eu sunt panslavistŭ, décă nu vĕ place, faceți ce vețĭ vré!"

Afară de acestea l'au acusatŭ și cu aceea, că e unŭ funcționarŭ neregulatŭ, pe cetățenĭ i-a vătĕmatŭ de repețite orĭ cu cuvêntulŭ și cu fapta, socotelile comunale le-a purtatŭ neregulatŭ, din care causă a fostŭ și suspendatŭ din postŭ cu autorisația ministrului de interne.

După predarea acusei, fŭ ascultatŭ Iuliu Pohanca, care acusă pe Czablk pentru calumniă, deórece acesta prin o epistolă deschisă a susținutŭ, pe basa unorŭ documente false, că Pohanka a dusŭ o viéță imorală. Declară, că pentru aceea și-a stricatŭ pretinia cu notarulŭ, pentru că în sensulŭ legei a stăruitŭ pentru propunerea limbei ungurescĭ. Din causa asta Czablk l'a atacatŭ și totodată s'a apucatŭ sĕ glorifice pe Muscalĭ. Spuse mai departe, că Czablk a ḑisŭ cătră poporŭ, că fiecare va primi dela Muscalĭ câte 10 jugĕre, ér conducĕtorul va primi 50 jugĕre pămêntŭ. S'a nisuitŭ sĕ convingă pe toțĭ ómenii marĭ, că elŭ este de origine slovacă. A prenumĕratŭ 5 ḑiare slovace, pe Maghiarĭ i-a numitŭ ómenĭ spurcațĭ și pe Slovacĭ i-a asiguratŭ, că acușa ve suna *ora liberărei* și că va sosi *ḑiua regatului slovacŭ*. Presbiteriulŭ a fostŭ pentru folosirea cărțilorŭ de scólă ungurescĭ, dér Czablk și preotulŭ au fostŭ în contra hotărîrei acestora.

Afară de cele ḑise până acĭ, Czablk fŭ acusatŭ, că n'a vrutŭ sĕ sufere a se vorbi ungaresce în casa comunală. Décă a vrutŭ cineva sĕ vorbéscă ungaresce, elŭ a strigatŭ; „Avemŭ noi limbă, pentru ce sĕ nu vorbimŭ în limba nóstră".

Aceste împrejurărĭ le presentă învĕțătorulŭ Pohanka ca causă a isbucnirei revoltei. Ce privesce revolta, Czablk o istorisesce astfeliu: O parte din locuitorĭ a năvălitŭ în cancelaria lui și l'a datŭ afară din odaiă. Mobilele 'i le-au scosŭ afară pe stradă și multe obiecte din casă i-le-au furatŭ pentru carĭ representantulŭ juridicŭ alŭ lui, unŭ advocatŭ slovacŭ, cere desdăunare de 1404 fl. Câtŭ pentru Pohanka, Czablk ḑice, că elŭ sufere de mania de a'și face nume mare și din astă causă îlŭ acusă pe elŭ (pe Czablk) de panslavismŭ, vrêndŭ sĕ se facă prin acésta renumitŭ înaintea celorŭ de pănura lui. Scopulŭ și l'a ajunsŭ, dovédă e împrejurarea, că căpĕtă ca premiu o cană de argintŭ.

Acusatulŭ Bossák János, care conduse mulțimea la casa notarului, mărturisesce, că a vrutŭ sĕ scótă pe notarŭ din comună, deórece nu trebue sĕ se sufere Muscalulŭ în mijloculŭ Ungariei. Pe notarŭ a vrutŭ sĕ-lŭ scótă afară din cancelariă, dér acesta începu sĕ lŭ sugrume. Notarulŭ a fostŭ în contra sĕvârșirei cultului divinŭ în limba ungurésca, și când cu ocasiunea rĕsboiului ruso-turcŭ Muscalii luară Plevna, ceĭ de partida lui Czablk iluminară satulŭ, nelipsindŭ nicĭ abundanța în bĕutură și mâncare. Négă, că elŭ ar fi condusŭ pe poporŭ contra notarului, și ḑice că n'a făcutŭ maĭ multŭ, decâtŭ ceilalțĭ.

Roza János jun., care voi sĕ ia pușca din mâna unui gendarmŭ, apoi Panclik Pal, care vătĕmă pe primarulŭ și-lŭ numi câne, precum și alțĭ acusațĭ au fostŭ asemenea ascultațĭ. Parte din ei au recunoscutŭ încătva faptulŭ și — după cum raportéză ḑiarele ungurescĭ, din carĭ reproducemŭ aceste date — în cea mai mare parte confirmă așerțiunea, că notarulŭ Czablk este panslavistŭ și ca atare nicĭ nu și-a ținutŭ în secretŭ sentimentele sale, ba încă pe față a declaratŭ, că lui îi trebue împĕratŭ slovacŭ și în școle trebue sĕ se învețe slovăcesce. Numai învĕțătorulŭ primarŭ, capelanulŭ și alțĭ vre-o treĭ martorĭ au fasionatŭ în modŭ favorabilŭ pentru Czablk.

Procurorulŭ — care avŭ o dispută ageră, asupra cestiunei de naționalitate, cu apĕrătorulŭ și cu representantulŭ juridicŭ alŭ acusatului — propuse în fine, ca numaĭ unulŭ dintre martorĭ sĕ se ia la jurămêntŭ, ér acestŭ unulŭ este dintre aceia, carĭ au depusŭ contra lui Czablk.

Tribunalulŭ în hotărîrea sa, s'a alăturatŭ la acéstă propunere, ér representantulŭ lui Czablk, vĕḑêndŭ, că trebile mergŭ astfeliu, a declaratŭ că abḑice de representare.

Pertractarea a duratŭ 3 ḑile și încă nu s'a terminatŭ. Se va continua Lunea viitóre.

Destulŭ că acestŭ procesŭ e o nouă dovadă despre terorismulŭ și persecuțiunile regimului ungurescŭ și ale organelorŭ lui în contra naționalitățilorŭ.

Intêmplărĭ diferite.

Lupŭ turbatŭ. Sĕptĕmâna trecută spre 25 Noemvre de cătră ḑiuă unŭ lupŭ turbatŭ a făcutŭ în Pătașŭ, comitatulŭ Carașŭ-Severinŭ, mare stricăciune, începêndŭ dela Borlovenii-noi a vĕtĕmatŭ ómenĭ și vite atăcândŭ totŭ la capŭ. In Prilipețŭ a vĕtĕmatŭ 4 ómenĭ, dintre carĭ 2 fórte rĕu, apoi la Rudăria și mai alesŭ la Bănia a vĕtĕmatŭ 15 ómenĭ pe unii de mórte; ómenii fără veste deodată s'au pomenitŭ atacațĭ, până ce s'a făcutŭ veste și l'au apucatŭ ómenii la gónă prin satŭ. E fórte de miratŭ, că în mai multe rêndurĭ a fostŭ de totŭ omorîtŭ — după părerea ómenilorŭ, — și érăși s'a sculatŭ ba a fostŭ și scăpatŭ din satŭ și după aceea l'au sdrobitŭ de totŭ. Unii ḑicŭ că la Bănia ar fi mersŭ cu capulŭ crepatŭ de o secure și astfelŭ ar fi atacatŭ pe cei 15 inșĭ. Pe o muere a trântit'o de pămêntŭ și i-a ruptŭ partea de asupra capului cu pĕrŭ cu totŭ. Mediculŭ, mergêndŭ la fața locului, a visitatŭ cadavrulŭ lupului și susține, că lupulŭ n'a fostŭ turbatŭ — ci tare iritatŭ. La Prigorŭ au turbatŭ, precum i-se scrie „Fóiei Diecesane", mai multe vite.

Congresulŭ de tuberculose.

Raportulŭ d-lui Dr. Z. Petrescu asupra lucrărilorŭ ântêiului congres pentru studiulŭ tuberculosei, ținută la Parisŭ dela 25—31 Iulie 1888.

(Urmare.*)

In ḑiua de 27 Iulie, ședința de diminéță a congresului s'a ținutŭ în laboratoriulŭ de bacteriologie și la museulŭ de igienă alŭ facultății de medicină.

La laboratoriulŭ de bacteriologie, profesorii Cornil și Strauss cu șefii de laboratoriu Chantemesse și Vidal au arătatŭ membrilorŭ congresului mai multe preparațiunĭ microscopice de tuberculosă și pseudo-tuberculosă, precum și diferite procedee de cultură și de inoculațiune a bacciluluĭ specificŭ la animale.

Profesorulŭ Strauss, în sprijinulŭ temei sale despre resistența galinaceelorŭ în contra infecțiunei tuberculose, pe care maĭ târḑiu a desvoltat'o înaintea congresuluĭ, nĭ-a arătatŭ două găinĭ carĭ luase în timpŭ de maĭ multe lunĭ și chiar de unŭ anŭ, maĭ multe de spută tuberculosă, fără sĕ presinte cea mai mică lesiune tuberculosă în vre-unŭ viscerŭ.

La museulŭ de igienă alŭ facultății de medicină profesorulŭ Proust și cu directorulŭ museului, A. Martin, nĭ-au arătatŭ tóte aparatele și instrumentele ce se întrebuințéză astăḑĭ pentru distrugerea bacciluluĭ tuberculosŭ aflatŭ în spută, în căile respiratorii, în camerile de locuitŭ a bolnavului, pe pereții camerei, precum și pe diferitele obiecte spitalicești, și în apa de bĕutŭ séu de gătitŭ bucatele.

In acéstă museu am vĕḑutŭ modelele cele mai perfecționate ale etuvelorŭ de desinfecțiune dela fabrica Geneſt Herscher, aparatul pentru sterilisarea scuipătorilorŭ dela tuberculoșĭ, în familia séu în spitale; aparatulŭ pentru desinfecțiunea păreților spitalelorŭ séu caselorŭ unde au fostŭ tratațĭ bolnavii atinșĭ de tuberculosă; analisorulŭ bacteriologicŭ alŭ aerului, inventatŭ de cătră Strauss și Würtz și alŭ aerului, inventatŭ de cătră Gauthier.

Afară de acestea, am vĕḑutŭ funcționândŭ cu și fără presiune maĭ multe filtrurĭ, sistemŭ Pasteur, carĭ potŭ da până la 50,000 litrurĭ de apă filtrată, în timpŭ de 24 de ore. Din aceste filtrurĭ compuse, celŭ mai recomandabilŭ este acela care funcționéză printr'o pompă

*) Veḑĭ Nr. 225 alŭ „Gaz. Trans."

aspirantă-fulantă, transportabilă pe unŭ felŭ de róbă séu căruciorŭ.

Acestŭ filtru póte alimenta cu apă filtrată o casarmă, o ambulanţă regimentară séu divisionară, unŭ spitalŭ séu o etapă. Intr'unŭ cuvêntŭ este aparatulŭ celŭ mai necesarŭ şi celŭ mai igienicŭ pentru o trupă în marşŭ, căcĭ elŭ póte fi instalat în orĭ-ce apă de lacŭ rea de beut şi póte da imediatŭ o apă din cele mai bine filtrate. Unŭ sistemŭ de filtru analogŭ sistemului Pasteur, este aeri-filtrulŭ lui Maillé, care dă unŭ debitŭ şi mai mare, chiar la presiunea ordinară.

In ceea ce privesce aparatele pentru depărtarea imondicelorŭ, am vĕdutŭ unŭ reservorŭ automaticŭ şi unŭ sifoulatrină fabricatŭ de casa Jeanménil şi Rembervilleurs, carĭ mi-s'au părutŭ a fi cele mai perfecţionate.

La 29 Iulie, membrii congresului au fostŭ învitaţĭ sĕ visiteze şcóla veterinară dela Alfort lângă Parisŭ. Aci am admiratŭ abundenţa materialului de învĕţămêntŭ şi vastele localurĭ de carĭ dispune acéstă şcólă pentru lucrările şi demonstraţiunile practice pe animale, precum şi pentru musee şi amfiteatre.

D. Nocard, directorulŭ acestei şcolĭ, a avutŭ bunăvoinţa de a ne arăta mai multe piese anatomice cu infiltraţiunĭ tuberculóse, mai multe preparaţiunĭ mi-animale atinse de afecţiunĭ tuberculóse.

In presenţa nóstră a practicatŭ autopsia mai multorŭ animale pe carĭ produsese, prin diferite procedee, diferite lesiunĭ de tuberculosă experimentală. In specialŭ a demonstratŭ cu piese anatomice caracteristice existenţa tuberculosei la rassa cavalină, dicêndŭ că acéstă tuberculosă este atâtŭ de rară, încâtŭ a fostŭ chiar tăgăduită de către mai mulţĭ autorĭ.

Asemenea nĭ-a arătatŭ piese microscopice şi lesiunĭ anatomice pe animale, carĭ dovedescŭ existenţa unei a doua specie de baccil tuberculosŭ, diferitŭ de acela a lui Koch, constituindŭ o a doua afecţiune, numită *pseudo-tuberculosă.* Acest baccil, după Nocard, s'ar distinge de acela alŭ adevĕratei tuberculose printr'o ramificaţiune dichotomică, constatată la microscopŭ. Acéstă pseudo-tuberculosă se numesce *farcinulŭ boului de Guadelupa.* Microbulŭ acestui farcinŭ, inoculatŭ la purceii de India, produce o afecţiune tuberculósă, care nu se póte distinge de adevĕrata tuberculósă, decâtŭ prin caractele microscopice ale baccilului specificŭ. *(„România")*

Varietate.

O convorbire, din Turgenieff.

Şi n'a călcatŭ încă piciorŭ de omŭ nicĭ pe Yungfrau, nicĭ pe Finsteraarhorn.

Cele mai ridicate vêrfurĭ ale Alpilorŭ... Unŭ întregŭ lanţŭ de stâncĭ rîpóse şi povêrnite, în mijloculŭ inimei munţilorŭ.

D'asupra munţilorŭ unŭ cerŭ verde-deschisŭ, luminosŭ şi mutŭ. Frigŭ grozavŭ şi pĕtrundĕtorŭ; zăpadă vîrtósă şi scânteetóre; stâncĭ posomorîte şi acoperite cu gheaţă.

La amêndouĕ părţile orisontului se ridică doi uriaşĭ giganţĭ: *Yungfrau* şi *Finsteraarhorn.* Şi Yungfrau grăesce vecinului sĕu:

„Ce mai ai de disŭ ceva nou? Tu poţĭ vedé mai bine decâtŭ mine... Ce s'aude josŭ, aci?"

Câte-va mii de anĭ trecŭ cu sgomot: o singură minută.

Şi ca rĕspunsŭ, bubue Finsteraarhorn:

„Norĭ deşĭ învĕlue pămêntulŭ... Aşteptă!"

Er disparŭ câte-va mii de anĭ: o singură minută. „Eh, acuma?" întrebă Yungfrau.

„Acum vĕdŭ: aci josŭ, totulŭ este aşa cum a fostŭ: Ape albastre, pădurĭ negre şi grămedĭ de pietre sure, grămădite multe la unŭ locŭ. Şi în jurulŭ acestora totŭ mişuescŭ gândacii — ia... scii tu: acei cu douĕ picióre, carĭ nu m'au pututŭ murdări nicĭ pe mine nicĭ pe tine".

„Aceştia suntŭ ómenii?"

„Da, ómenii!"

Mii de anĭ se ducŭ: o singură minută.

Ei, dér acuma?" întrebà Yungfrau.

„Parcă s'au mai împuţinatŭ gândacii", bubue Finsteraarhorn; aci josŭ s'a făcutŭ mai multă lumină; apele s'au strînsŭ, pădurile s'au luminatŭ."

Şi ér trecŭ mii de anĭ: o singură minută.

„Da acuma, ce vedĭ?" dice Yungfrau.

„In jurulŭ nostru aci în apropiere s'a făcutŭ parcă mai curatŭ," rĕspunse Finsteraarhorn, „dér acolo în depărtare observŭ nisce pete prin văi, ca şi odinióră, vĕdŭ mişcându-se ceva acolo."

„Ş'acuma?" întrebà Yungfrau, după câte-va mii de anĭ: o singură minută.

„Acuma, totulŭ e bine," rĕspunde Finsteraarhorn, „în orĭ şi ce parte privescŭ, totulŭ e albŭ şi curatŭ. Pretutindenea omĕtulŭ nostru; omĕtŭ şi gheţă. Acuma e liniştitŭ şi bine".

„Bine," rĕspunse Yungfrau, „dér, bĕtrâne, am statŭ noi destulŭ la vorbă, pănă acuma. Sĕ dormimŭ."

„Sĕ dormimŭ."

(„România".)

„ALBINA" institutŭ de creditŭ şi de economii.

Filiala Braşovŭ.

Conspectulŭ operaţiunilorŭ de cassă în luna Noemvrie 1888.

Intrate:

Numĕrarŭ cu 31 Oct. 1888	fl.	20,279.98
Depunerĭ spre fructificare .		94,434.02
Cambii rĕscumpărate. . .		87,644.01
Conturĭ curente		34,201.04
Imprumuturĭ pe producte .		10,195.—
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ		8847.41
Monetă		2685.04
Interese şi provisiunĭ . .		4065.79
Comisiunĭ.		402.24
Diverse		101.128.13
	fl.	363.882.66

Eşite:

Depunerĭ spre fructificare .	fl.	81,174.82
Cambii escomptate . . .		124,080.76
Conturĭ curente.		30,792.38
Imprumuturĭ pe producte .		9304.—
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ . . .		6533.—
Monetă		3433.15
Interese şi provisiunĭ . .		605.92
Comisiunĭ.		402.24
Diverse		92,091.11
Spese şi salare.		1074.11
Numĕrarŭ cu 30 Noemvre 1888		14,391.17
	fl.	363,882.66

V. Bologa, m. p. dirigentŭ. **N. P. Petrescu** m. p. adjunctŭ.

V. Gămulea, m. p. comptabilŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS."

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta)

Viena, 5 Decemvre. Cu ocasiunea jubileului a sositŭ dela împĕratulŭ Germaniei o scrisóre de felicitare compusă în cei mai călduroşĭ terminĭ, în care se dă espresiune nu numai simţĕmintelorŭ sale de amiciţiă personală, ci se amintesce cu deosebită căldură şi de neclintita alianţă, ce légă ambele imperii. Totŭ aşa de căldurósă manifestaţiune a urmatŭ şi din partea regelui Italiei.

Parisŭ, 5 Decemvre. Majoritatea comisiunei respective va propune cassarea imunităţii pentru deputatulŭ Wilson. — Deputatulŭ Gylly, care a fostŭ suspendatŭ de către prefectŭ din postulŭ de primarŭ alŭ oraşului Nimes, şĭ-a depusŭ mandatulŭ de deputatŭ.

Bucurescĭ, 5 Decemvre. Trimisulŭ rusescŭ Hitrovo sĕ dice că va fi transportatŭ la Atena.

Belgradŭ, 5 Decemvre. Sgomotele dela bursa din Berlinŭ despre turburărĭ în Serbia suntŭ neîntemeiate.

DIVERSE.

Furtŭ însemnatŭ. Din Perugia se comunică, că renumitulŭ tablou alŭ lui Rafael, „Punerea lui Christosŭ în mormêntŭ" s'a furatŭ din biserica San-Pietro. S'au pus în cunoscinţă tóte direcţiunile museelorŭ mai marĭ din Europa despre dispariţiunea acestei opere de artă, spre a se puté împedeca cumpărarea şi a se prinde hoţii.

Corăbii îngheţate. Scirĭ din Taganrog spunŭ, că nu departe de Taganrog au îngheţatŭ în mare corabia luminătóre (corabia cu farŭ) şi 12 corăbii cu pânză, dintre care 5 s'au şi cufundatŭ în dilele din urmă. Dintre marinarĭ s'au mântuitŭ 63, partea cea mai mare streinĭ, pe corabia cu farŭ; 18 inşĭ de pe acéstă corabiă, 1 oficerŭ, 5 marinarĭ şi 48 de ómenĭ de pe corăbiile cu pânză au ajunsŭ la ţĕrmŭ; 15 ómenĭ, cărora lĭ-au degeratŭ mânile şi piciórele, au rĕmasŭ pe corabia cu farŭ. La 19 Noemvre n. s'au cufundatŭ încă douĕ corăbii cu pânză; la 22 Noemvre a isbutitŭ unŭ vaporŭ de rĕsboiu sĕ se apropie de corabia cu farŭ şi sĕ o tragă în apă liberă de ghiaţă.

Romeo cu pantalonii ruptĭ. In noulŭ burgteatru din Viena s'a jucatŭ tragedia „Romeo şi Julieta." Rolulŭ lui Romeo a fostŭ jucatŭ de d. Krastl, carele cu acéstă ocasiune a fostŭ eroulŭ unui incidentŭ comicŭ, pe care o foiă vienesă îlŭ descrie în modulŭ următorŭ: şi unŭ incidentŭ comicŭ s'a petrecutŭ cu ocasiunea representaţiunei. Sĕ o spunemŭ curatŭ: Lui Romeo i-s'a fostŭ ruptŭ tricoulŭ. Nenorocirea s'a întêmplatŭ în absenţa Julietei, în celula fratelui Lorentzo, unde d. Krastl se aruncà cu prea mare violenţă la pămêntŭ. Când se ridicà Romeo văitându-se, tricoulŭ i-s'a întinsŭ prea tare şi astfelŭ plesnà. Mai întêiu s'a vĕdutŭ numai o mică ruptură însĕ din ce în ce ruptura se mărì tot mai multŭ, şi astfelŭ rămase Romeo despuiatŭ în partea tricoului ruptŭ. Cu tóte acestea elŭ nu scia încă nimicŭ despre întêmplarea cea neplăcută, şi declama mai departe. Când fù făcutŭ atentŭ prin semne de d. Lewinsky şi de d-na Kratz, atuncĭ vĕdù elŭ halulŭ în care se afla. Extemporândŭ câteva vorbe, fugì repede afară înainte de a se sfêrşì scena ca sĕ-şĭ îmbrace mantaua şi dise apoi fratelui Lorentzo „nópte bună." In dosulŭ culiselorŭ, repede i-s'a cusutŭ tricoulŭ şi Krastl fù consolatŭ istorisindu-i-se întêmplase dărĭ emenea felŭ.

Victime ale teatrului. Cu ocasiunea unei representaţiunĭ teatrale, la teatrulŭ liricŭ din Parisŭ a cădutŭ candelabrulŭ din sală omorîndŭ pe unŭ inginerŭ şi rănindŭ greu pe mamă-sa. Se scrie acum din Parisŭ, că afară de aceste douĕ persóne au mai fostŭ rănitĭ principele Eugeniu, fiulŭ regelui Svediei, care învéţă în Parisŭ la pictorulŭ Gervex şi care în aceea séră a fostŭ la teatru cu ajutantulŭ sĕu Platen. Candelabrulŭ l'a rănitŭ la capŭ, este înse scutitŭ de orĭ şi ce pericolŭ seriosŭ.

Contesă maghiară muncitore. La biroulŭ de informaţiunĭ din Budweis s'a presintatŭ dilele acestea o frumuşică fată sĕ caute ocupaţiune. Şefulŭ biuroului visitândŭ hârtiile ei, a vĕdutŭ, că dênsa este contesă, din familia Keglevich, de origine din Pojonŭ, născută la 1874. Dênsa lucréză acum într'o fabrică de acolo.

NECROLOGŬ.

Capitululŭ Catedralei Metropolitane gr. cat. din Blaşiu cu adêncă durere aduce la cunoscinţă încetarea din viéţă a iubitului Confrate

IOAN FEKETE NEGRUŢIU,

Canonicŭ, lectorŭ alŭ Bisericei Catedrale Metropolitane din Blaşiu, Assesorŭ alŭ Tribunalului matrimonialŭ de a II-a Instanţă pentru Diecesele sufragane, inspectorŭ alŭ tuturorŭ şcólelorŭ elementare din Archidiecesă, membru alŭ Esactoratului şi alŭ Comisiunei şcolastice archidiecesane, Assesorŭ alŭ Sântului Scaunŭ Metropolitanŭ, Assesorŭ alŭ Consistorului episcopescŭ alŭ Gherlei, membru pe viéţă alŭ Asociaţiunei transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ,

care în urma unui morbŭ îndelungatŭ Marţĭ în 4 Decemvre st. n. 1888 la 2 óre nóptea, provĕdutŭ cu cele Sânte, şĭ-a datŭ blândulŭ sĕu sufletŭ în mânile Creatorului în alŭ 71-lea anŭ alŭ vieţii şi alŭ 45-lea alŭ preoţiei sale.

Rĕmăşiţele-i pămêntescĭ se vorŭ înmormênta după ritulŭ Sântei Bisericĭ Mercurĭ în 5 Decemvre 1888 la $2^1/_2$ óre după amédŭ în cimiterulŭ bisericei parochiale din locŭ.

Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria binecuvêntată!

Blaşiu, 4 Decemvre 1888.

Necrologŭ. *Therese Früchbeck* n. *Seres,* vĕduvă după căpitanulŭ c. r. Frühbeck, a încetatŭ din viéţă la 2 Decemvre n. în vêrstă de 79 anĭ. Inmormêntarea s'a făcutŭ în 4 Decemvre n. în cimiterulŭ rom.-catolicŭ din locŭ.

Vocĭ din publicŭ*)

Institutŭ de ortopediă în Budapesta, Stadtwäldchen

(mai nainte institutulŭ de idroterapiă alŭ Dr-ului Fischof)

Victor Fischer, furnisorŭ alŭ curţii c. r. pentru instrumente chirurgicale şi bandage, directorŭ alŭ institutului de ortopediă din Budapesta, a sositŭ în Braşovŭ la 4 Decemvrie şi locuesce în hotelulŭ Europa. D-sa va rĕmâné aci pănă în 8 Decemvrie şi dă consultaţiunĭ în fiecare di dela órele 11—12 înaintea prândului şi dela 3—6 óre după prândŭ pentru paţienţĭ, carĭ suferŭ de *diformităţĭ séu deviaţiunĭ ale estremităţilorŭ* precum: *piciorŭ var, valg* şi *equin, genunchĭ diformaţĭ* în *forma unui x séu o, degete dela picióre şi mânĭ strĕmbe séu deviate;* mai departe **deviaţiunĭ ale columnei vertrebrale** precum *ghiabă* şi *torace eşitŭ inflamaţiunĭ învechite ale articulaţiunilorŭ* şi urmările lorŭ; precum *contracturĭ* şi *anchylose, mobilitate mărginită, estremităţĭ scurte.* Tóte aceste afecţiunĭ se trateză în institutulŭ amintitŭ *fără operaţiune* numai cu astfelŭ de aparate, carĭ facŭ posibilŭ fiecărui bolnavŭ *sĕ se misce* şi prin urmare suntŭ dispensaţĭ de a zăcea în patŭ.

Atragemŭ cu deoaebire atenţiunea acelora, carĭ suferŭ de *hernii (surpăturĭ inguinale, crurale şi umbilicale)* precum şi de o *grăsime escesivă* a abdomenului *(pântecelui).* Respectivii au ocasiunea cea mai bună sĕ-şĭ procure bandagele trebuincióse după mĕsură acurată şi sĕ se consulte în privinţa bólelorŭ de care suferŭ.

*) Pentru cele cuprinse în acéstă rubrică redacţiunea nu ia rĕspunderea.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 3 Decemvre st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.18	Vênd.	9.20
Argintŭ românescŭ .	„	9.10	„	9.15
Napoleon-d'orĭ . . .	„	9.65	„	9.67
Lire turcescĭ . . .	„	10.92	„	10.95
Imperialĭ	„	9.92	„	9.95
Galbinĭ	„	5.70	„	5·72
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusescĭ . . .	„	122.—	„	123.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 4 Decemvre st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	100.35
Renta de hârtiă 5%	91.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare .	144.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . .	98.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . .	117.50
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timişŭ . . .	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.50
Bonurĭ rurale transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ unguresců	99.25
Imprumutulŭ cu premiulŭ unguresců	132.40
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	124 90
Renta de hârtiă austriacă	81.80
Renta de argintŭ austriacă	82 35
Renta de aurŭ austriacă	109.60
Losurĭ din 1860	139.75
Acţiunile băncei austro-ungare . . .	874.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	300.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr. .	302.90
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.77
Napoleon-d'orĭ	$9.65^1/_2$
Mărcĭ 100 împ. germane	59.70
Londra 10 Livres sterlinge	121.80

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Sz. 3772—1888 tlkvi. 195

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiroság mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy „Albina" n. Szebeni takarek és hitelintézet brassoi fiok telepe végrehajtatónak Langa Iuon Persányi lakos végrehajtást szenvedö elleni 200 frt. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassoi kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévö Persányi községében fekvö a Persányi 5 sz. tjkben A† alatt foglalt

	hrsz. ingatlan			hrsz. ingatlan			hrsz. ingatlan	
7 (		160 f.	3159		7 f.	6219		1 f.
8 (		6 „	3175		2 „	6220		1 „
448		10 „	3371		3 „	6221		1 „
716		2 „	3480		15 „	6229		3 „
790		4 „	3524		13 „	6705		46 „
967		9 „	3525/1		16 „	7716/1		29 „
973		2 „	3528		8 „	7729/·		5 „
991		3 „	3730/1		6 „	7772		5 „
1150		5 „	3856		34 „	7816		6 „
1744		2 „	3900		10 „	9221		5 „
1789/2		2 „	4019		9 „	9222		5 „
1887		1 „	4038		11 „	9755		1 „
1953		5 „	4397		3 „	9783		1 „
2118		2 „	4612		5 „	9788		3 „
2225/1		1 „	5125		13 „	9789		3 „
2334		1 „	5378		1 „	9800		11 „
2413/2		2 „	5379		1 „	9811/1		2 „
2682		4 „	5799		4 „	10080		2 „
2687		12 „	5925		3 „	10193		5 „
2716		1 „	5947		5 „	10260		4 „
2728		5 „	5980		10 „	10265		6 „
3006		3 „	6037		5 „	10356/2		8 „
3154		10 „	6218		2 „	10357/2		4 f.

ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az *1889 évi februar hó 7-ik* napján délelött 10 órakor Persány község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 42 § ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. allatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-us értelmében a bánatpénznek a biróságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras 1888 évi September hó 10 napján.

A fogarasi kir. jbiroság mint telekkönyvi hatóság.

Nr. 19—1888. Comit. Centr.

PUBLICAŢIUNE.

După ce în urma pré-înalteloră rescripte ale Escelenţiei Sale Domnului ministru de agricultură, industriă şi comerţŭ cu datulŭ 13 Ianuarie 1887 Nr. 70,718/IX b) şi 22 Noemvrie 1888 Nr. 61,042/IX b) s'au efectuitŭ alegerile ordonate pentru constituirea camerei comerciale şi industriale din Braşovŭ şi avêndŭ în vedere, că s'a ordonatŭ constituirea nouei camere, se aduce prin acésta la cunoscinţa publică, că şedinţa pentru constituirea camerei comerciale şi industriale nou alese se va ţiné la 22 Decemvrie 1888 d. a. la 3 óre în sala cea mare a localului camerei (têrgulŭ cailorŭ Nr. 89).

Ordinea ḑilei: Alegerea preşedintelui camerei şi alegerea a 2 vice-preşedinţĭ; preşedintele camerei se alege de toţĭ membrii camereĭ; vice-preşedintele secţiunei comerciale se alege numai de comercianţĭ; vice-preşedintele secţiunei industriale numai de industriaşĭ.

Braşovŭ, în 1 Decemvrie 1888.

Dr. Friederic Jekel,
preşedintele comitetului centralŭ.

201.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ şi postelorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 7 óre 10 de minute séra.

Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 4 óre 10 minute diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ mixtŭ Nr, 318: 1 óră 55 minute după amédḑĭ.

Rugămŭ pe domnii abonaţĭ ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei".

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ